

ПЛАТФОРМА 1

МИСТЕЦТВОЗНАВЧІ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ДИЗАЙНУ

УДК 378.6.093:[74+75]

КАФЕДРА РИСУНКА ТА ЖИВОПИСУ: ТВОРЧІСТЬ ЯК КРИТЕРІЙ ПЛІДНОГО ЖИТТЯ

ГУЛА Євген, КОЛОСНІЧЕНКО Марина, КОЛІСНИК Олександра
Київський національний університет технологій та дизайну, Україна

Кафедра рисунка та живопису створена у червні 2000 р. Засновником кафедри став Народний художник України, професор Колесніков В.Г., якій протягом майже 15 років очолював кафедру. Відкриття кафедри стало базовим підґрунтям для розвитку мистецького фахового спрямування в КНУТД та відкрило шляхи для удосконалення підготовки художників-дизайнерів.

Колективом однодумців – проф. Гулою Є.П., проф. Павленко А.Ф., проф. Кожековим О.В, проф. Бистряковим В.П., доц. Бистряковою В.Н., під керівництвом Колеснікова В.Г., розроблені авторські програми викладання дисциплін: «Індустрія графічного дизайну», «Проектна графіка», «Основи композиції та кольорознавства», «Композиція графіки та фірмовий стиль», «Художня та матеріальна культура» та ін., створено творчі майстерні, започатковано виїзди на пленери, що надало змогу розвивати креативність у студентів й всебічно розкривати потенціал викладачів.

Студенти факультету дизайну на кафедрі рисунку та живопису опановують базові дисципліни «Образотворче мистецтво та художня творчість», «Основи рисунку, живопису та пластичної анатомії», «Проектування упаковки», «Формоутворення в графічному дизайні» та

ін. У 2003 р. на кафедрі відкрито фахове спрямування «Графічний дизайн» (в межах напрямку підготовки 022 «Дизайн») для підготовки фахівців промислової графіки і реклами, що відобразило потреби сучасної України у високопрофесійних спеціалістах, які на гідному рівні здатні творити візуальну культуру країни. Авторське бачення професорсько-викладацького складу кафедри головних акцентів навчального процесу спрямовано на максимальне досягнення поставленої мети. З того часу й по сьогоднішній день кафедра є випусковою за спеціальністю 022 «Дизайн», яка готує професійних дизайнерів-графіків з вищою освітою за програмами підготовки бакалаврів та магістрів «Графічний дизайн» та «Фірмовий стиль».

Студенти кафедри рисунку та живопису набувають фундаментальних знань та професійних навичок з дисциплін: «Дизайн-графіка», «Композиція в дизайн-проекті», «Комп'ютерна графіка та шрифти», «Комплексне дизайн-проекування» та багатьох інших в навчально-творчих майстернях під керівництвом викладачів.

Кафедра має міцні творчі зв'язки з Національною академією образотворчого мистецтва та архітектури, Львівською національною академією мистецтв, Київською державною академією декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені М. Бойчука та іншими мистецькими закладами України.

З січня 2019 р. кафедру очолює один з її засновників – професор Гула Є.П. Він продовжує працювати над укріпленням кадрового потенціалу кафедри – запрошує докторів та кандидатів наук, професорів та доцентів, вимогливо ставиться до молодих викладачів щодо захисту кандидатських та докторських дисертацій, залишає працювати на кафедрі талановитих випускників, укріплює аспірантами та здобувачами кадровий склад кафедри. Сьогодні професорсько-викладацький склад кафедри являє собою міцний творчий та науковий потенціал. На кафедрі працюють 23 викладача, серед яких професори Гула Є.П., Колісник О.В., Павленко А.Ф., 15 доцентів, кандидатів наук. Доц. Павельчук І.А. є заслуженим художником України.

Переважає більшість викладачів кафедри є членами творчих спілок України – Національної спілки художників України, Спілки дизайнерів України.

Викладачі кафедри постійно працюють в галузі живопису та графіки, підвищують свій професійний рівень на регіональних та міжнародних пленерах, регулярно експонують свої творчі роботи на різноманітних персональних, всеукраїнських та міжнародних виставках, як в межах України так і за кордоном, поширюють імідж КНУТД, факультету дизайну в Європі, сприяють розвитку зав'язків з європейським митцями (графіками, дизайнерами), популяризують українську мистецьку та графічну школу в Європі. Так, протягом останніх п'яти років (2015-2020 рр.) були проведені майстер-класи на міжнародному рівні: «Графіка традиційна та нетрадиційна» (доц. М.Ф.

Руденко, студент С. Таутієв) Сорбона-8, Париж, Франція, 2017-2020 рр. Відбувся Міжнародний культурно-мистецький проект «GALERIE RENVOCK» (доц. М.Ф. Руденко, доц. Т.А. Кугай) Відень, Австрія, квітень-червень 2018 р. Організований Міжнародний культурно-мистецький проект у центрі культури "Хорос" Хорватія (острів Брач), Пучище Клесарська школа, а також у Словаччині (регіоні Нітра м. Мойміровці), 2015-2025 рр. - по проведенню пленерів для художників, графіків, дизайнерів (доц. Л.А. Бернат) які інтегрують українських графіків, дизайнерів, художників у європейське співтовариство. Впроваджено дослідження трансформаційних процесів у сфері сучасного мистецтва України та Іспанії Карлосом Гарсія Лаосом, директором центру дослідження розвитку культури та мистецтва, м. Сарагоси та проф. Є.П. Гулою й доц. А.П. Дубрівною, (Centro Civico Delisiace - центр дослідження розвитку культури та мистецтва, м. Сарагоса), 2015-2021 рр. Організована творча співпраця з польським університетом (Akademia Pomorska, Slupsk, Polska) у м. Слупську, (проф. Є.П. Гула, проф. Колісник О.В.) протягом 2018-2020 рр. Все наведене вище сприяє залученню викладачів до європейського наукового та культурного простору.

Розвиток творчих зав'язків, обмін досвідом, популяризація української графічної школи, інтеграція до європейського дослідницького співтовариства колективом кафедри здійснюється постійно, зокрема у Міжнародних іспано-українських, китайських, польських, словацьких, німецьких, французьких, австрійських, культурно-мистецьких проектах, конкурсах, виставках а також по консультуванню студентів, експертним роботам в галузі живопису, станкової графіки та графічного дизайну, обміну досвідом у навчальній та науковій діяльності викладачів кафедри рисунку та живопису: проф. Є.П. Гули, доц. М.Ф. Руденка, доц. А.П. Дубрівни, доц. Т.А.Кугай, доц. О.В. Мазніченко, проф. О.В. Колісник, доц. Л.А. Берната доц. І.А. Павельчук та ін.

Наведені вище приклади діяльності професорсько-викладацького складу кафедри свідчать, що творчий колектив має значний культурно-мистецький та науковий потенціал для організації та проведення творчої інноваційної співпраці на культурно-мистецькому, освітньому та науково-дослідному рівні та проведення належного високопрофесійного навчально-освітнього процесу на факультеті дизайн КНУТД.

Рис. 1. Завідувач кафедри
рисунку та живопису,
професор Гула Є.П. на
презентації своєї монографії

Рис. 2. Оцінювання викладачами
графічних робіт студентів кафедри
(Гула Є.П., Мазніченко О.В.,
Бистрякова В.Н., Пшінка Н.М.,
Гальчинська О.С.)

Рис. 3. На відкритті персональної виставки картин відомого художника України, члена Національної спілки художників України, завідувача кафедри, проф. Гули Є.П., присвяченої 75-літтю художника та 90-літтю КНУТД, 14 березня 2020 р.

Рис. 4. Відкриття ректором КНУТД Грищенком І.М. Київського інституту Технологічного університету в м. Цілу, провінції Шандун, Китай, 28 жовтня, 2019 р.

Викладачі кафедри за останні чотири роки взяли участь у таких виставках: Національній спілці художників України, Міжнародній частині проведення року Казимира Малевича в Національній академії образотворчого мистецтва та архітектури (2016 р.); Міжнародному культурно-мистецькому проєкті «Malevich Tribute» («Посвята Малевичу»), м. Київ, (2016 р.); Міжнародному культурно-мистецькому проєкті українських художників у галереї «Vebe», м. Франкфурт на Майні, Німеччина (квітень 2016, квітень 2017); Міжнародному культурно-мистецькому проєкті живопису спільно з китайськими майстрами у галереї «Майстер клас» м. Київ (травень 2018); Міжнародному 7 Арт-симпозіумі, м. Кошиця, Словаччини (2016 р.); Міжнародній художній виставці в м. Речка, галерея «Час» Хорватії (2017 р.), Міжнародному мистецькому проєкті «ASPANOА», Іспанія, м. Сарагоса, музей Пабло Сірано (2016 р.), Міжнародному мистецькому культурно-патріотичному проєкті «R-EVOLUTION. SUPREMATISM. MAYDAN» («Р-Еволюція. Супрематизм. Майдан») (2017 р.), Організації міжнародного мистецького культурно-патріотичного проєкту «R-EVOLUTION», Іспанія, м. Уеска, музей CDAN (березень 2018 р.); Міжнародному культурно-мистецькому проєкті «Személyes tér» Будапешт, Угорщина (вересень 2018 р.); Міжнародному культурно-мистецькому проєкті «Arte Ucraina» («Мистецтво України») в Centro Cívico Delicias, Іспанія, м. Сарагоса (червень 2018, червень 2019 рр.), та ін.

Викладачі Гула Є.П., Кугай Т.А., Бернат Л. А., Балан У.Г.,

Пшінка Н.М. та ін. постійно проводять виставки персональних робіт. Так, березень навчального 2019-2020 рр. відзначився персональною виставкою відомого художника України, завідуючого кафедрою рисунку та живопису, проф. Гули Є.П. з нагоди його 75-ліття та 90-ліття КНУТД.

На кафедрі систематично поповнюється кадровий склад молодими випускниками. До участі в освітньому процесі залучаються провідні фахівці з рисунку, живопису та графічного дизайну, викладачі вищих навчальних закладів мистецького профілю.

Кафедра рисунку та живопису має творчі майстерні для проведення практичних занять з дисциплін «Основи рисунку, живопису та пластичної анатомії», «Образотворче мистецтво та художня творчість», які оснащені сучасним обладнанням і різноманітним натюрмортним фондом. Студенти забезпечені навчальною натурою й гіпсовими моделями античних зразків скульптури.

Для проведення лекційних та практичних занять зі спецдисциплін кафедра має навчальні аудиторії та творчі арт-студії, зал курсового та дипломного проектування. В рекреаційних приміщеннях знаходяться зразки студентських робіт та твори викладачів кафедри – професійних художників.

На кафедрі функціонують творчі студії, методична студія-лабораторія, арт-студії з розробки комплексних дизайн-проектів, працює 2 мистецькі школи: «Рух у просторі і часі», «Українське графічне мистецтво та дизайн» під керівництвом завідуючого кафедрою проф. Гули Є.П., та наукова школа «Формування методологічних основ та дослідження творів дизайну на основі синтезу мистецтв» під керівництвом проф. Колісник О.В. та проф. Гули Є.П.

Випускники кафедри – фахівці з графічного дизайну активно працюють у сфері реклами, в організаціях з розробки фірмового стилю (логотипи, емблеми, ділові папери, візитки, упаковка), видавничій сфері, на телебаченні (володіння анімаційними технологіями), на підприємствах, де має місце оформлення видовищних заходів та потрібно володіння комп'ютерними технологіями для проектування рекламної продукції в інтер'єрі. Оскільки професійні уміння та знання про методи реалізації та презентації творчої інформації в дизайн-проектах, дають випускникам можливість впроваджувати принципи підготовки графічної частини дизайн-проекту засобами комп'ютерної графіки та фотографіки. Відповідно, вони можуть плідно працювати у поліграфічній галузі, видавництвах та періодичних виданнях.

Випускники кафедри сьогодні є затребуваними висококваліфікованими фахівцями у сфері графічного дизайну та реклами, фірмового стилю, а також викладачами вищих навчальних закладів в різноманітних сферах дизайну в Україні та за її межами.

Науково-викладацький склад кафедри рисунку та живопису підтримують міжнародні зв'язки з митцями багатьох країн (Німеччина, Австрія, Грузія, Болгарія, Польща, Чехія, Великобританія, Китай, Індія

та ін.). Наприклад, доц. Руденко М.Ф. є членом Берлінської спілки художників, на кафедрі пройшли навчання понад 80 іноземних студентів з Росії, Китаю, Білорусі, Литви, Вірменії, Туркменістану, Сербії, Молдови, Ірану. Вже більше 10 років на кафедрі ведеться підготовка студентів з Китаю.

Професорсько-викладацький склад кафедри потужно й плідно займається науковою творчістю, а саме: є членами редколегій наукових вітчизняних та міжнародних журналів, публікують наукові статті, є авторами монографій: Колесніков В.Г. Художник (2013), Гула Є.П. Пластична анатомія (2012), Колісник О.В. Дизайн в контексті самоідентифікаційних соціокультурних практик (2019), навчальних посібників, беруть участь у всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях. На кафедрі було захищено 2 кандидатські дисертації по мистецтвознавству (Черниш М.О., Дубрівна А.П.) наразі готуються до захисту ще 3 дисертації по спеціальності 022 Дизайн.

Мистецькі твори викладачів факультету (живопис, батик, скульптура) представлені на виставках країн СНД, Західної Європи, Канади.

Крім того, кафедра підтримує міжнародні зв'язки з суміжними за напрямом фахової підготовки фахівцями вищих навчальних закладів країн СНД та далекого зарубіжжя – Росії, Литви, Молдови, Білорусії, Грузії, Таджикистану, Болгарії, Польщі, Чехії, Великобританії, Китаю, Ірану, тощо. Доцент кафедри Дубрівна А.П. та ст. викладач Руденко М.Ф. проводили лекції та практичні заняття з фахових дисциплін кафедри протягом двох місяців для студентів Київського технологічного університету в м. Цілу, провінції Шандун, Китаї.